

AMICULU FAMILIEI

FOIA BISEPTEMENARIA

PENTRU TOTE TREBUINTIELE VIETIEI SOCIALE.

Va ési in 1/13 si 15/27 di a fie-carei lune. Pretiulu de prenumeratiune pre acestu anu e 1 fl. 50 cr. v. a.
4 franci — lei noi. A se adresá la REDACTIUNEA foiei in *Gher'l'a. — Szamosujvár.*

PĂZĂ DUNAREI.

Poetia de M. S. Regala Démén's Romanilor.

¶! nu te teme, tiér'a mea,
Cu bratiulu meu te-oiu apara,
Vedi tu colo stégulu turcescu
De unde tunuri ne pândescu?
Chiar' mii de bombe d'ar' svérli
Cu Domnulu Carolu le-oiu sdrobi!

Dunarea vecinieciu ne-a iubitu,
Pe und'a ei amu mai plutitu,
Ale ei valuri cânta blandu:
„La zidu, copii, sariti curendu!
Dati focu, luptati, viteji eroi,
Cà-ci Domnulu Carolu e cu voi!“

O! nu te teme, tiér'a mea,
A tale lantiuri le-oiu sfarmá!
Mai facu o cruce si apoi
Pornescu la lupta, la resboiu,
Desfasiuru falnicu stégulu meu . . .
Cu Carolu este Dumnedieu! *)

Si strabunele osaminte
Ale vechiloru eroi

Se tresalte in morminte,
Cá si sufletele 'n noi!

II.

Priviti óstea romanésca,
Ce din munti si din campii
Cu bravura stramosiesca,
Alérga in batalí;

Si bravandu asprimi si mórté
Stégulu ei l'a tienutu susu
Gatindu tieriei mandra sörte,
Ne-atérnarea ne-a adusu.

Ei trecu Dunarea cea lata,
Cum o trecu sioimii in sboru
Si in Plevn'a sangerata,
Planta mandrulu tricoloru;

Salutati, romani, ostirea
Si-alu ei stégu triumfatoru,
Cà-ci e scrisa nemurirea,
Pe frumosulu tricoloru!

III.

Cine-i junele calare
De viteji incongiuratu?
Cá 'ntre stele mandrulu sörte
Elu straluce infocatu!

Capitanulu celu mai mare
Ce-a condusu p'acesti voinici.
Elu ne-a datu neatérnare,
Sfaramandu pe inimici.

E Marirea Sa Regala
Bunulu nostru Domnitoru,
E a tierii nóstre fala,
Este primulu luptatoru.

Salutati-lu cu iubire,
Cu supunere si-amoru,
Si urati-i fericire
Si unu mandru viitoru.

IV.

Cine e si-acea femeia
Cu chipu mandru angerescu
Cu ochiu dulce ce scanteia
Candu orfanii o privescu?

Câte chinuri, neavere,
Man'a ei n'a usiuratu!
Câte rane cu durere
Man'a ei nu a legatu!

Este mandr'a-ne Regina,
E unu sufletu smulsu din raiu,
Ce durerea 'n peptu alina
Candu audi dulcele-i graiu.

Salutati-o cu amóre!
O saluta, tiér'a mea,
Cà-ci ca dens'a Domnitóre
Fórte raru vei mai avea!

Salutarea Ostirei, Domnului si Domnei Romanilor.

In din'a de 8/20 oct. a. e.

I.

Sunati trombitie, fanfare,	Peste undele spumose
Salati animi romanesci,	Ale Dunarei, sunati;
Ca e di de serbatóre	Cá se afle 'ntrég'a lume
In orasiulu Bucuresci;	Ca poporulu romanescu
Peste cōmele stufose	Este demnu de mandru-i nume
A betraniloru Carpati,	Mandrulu nume stramosiescu;

*) Pe aceste versuri s'a compus de D-nu Ed. A Hübsch, inspectorul generalu alu musicelor armatei, unu Marsiu Triumfal ca-re s'a cantatu in 8/20 oct. a. c.

IFI GENIA IN AULID'A.

Tragedia in 5 acte.

— *Dupa Euripide* —
(Continuare.)

Actul III.

SCEN'A I.

Clitemnest'r'a si Ifigen'i'a

(La sosirea loru pe scena corulu le saluta cu unu mnu de bucuria.)

Clitemnest'r'a (catra copilele din coru).

A vóstra salutare de bunu semnu o privescu;
Si am sperantia buna c'aise eu sosescu
La nunta fericita cu-acésta jună féta
Ce are a fi mirésa. Luati insa indata
Jos tóte-aceste daruri ce am adusu cu ea,
Si 'ncortu le puneti bine. Ér tu, copil'a mea,
Cobori jos de pe carulu, ce trupulu ti a sdrobitu,
Si mergi, te odihnesce, cá-ci pré te-ai ostenit.
Copile! ajutati-i, luati-o 'n bratia iute;
Ér' un'a mie mi-dee alu seu bratu si mi-ajute
Se potu cobori 'ndata. Voi caii-i tineti ér',
Si pe Orest' luati-lu in bratia de pe caru.
E micu inca, dragutiulu. Dormi, puiulu meu fru-

mosu?

Nu te-a sdrobitu carutia? Descépta-te voiosu,
Spre diu'a scumpa a nuntei ce-a ta sora si serbéza.
Omu renumitu din vitia strabuna si vitéza,
Unu fiu alu Neredei va fi alu teu cuminatu,
Cá-ci si tu esci din sange nobilu si laudatū. —
Vin' si tu langa mine, copil'a mea iubita,
Acesti stréini se védia cátu sum de fericita.
Mergi chíama aici la mine pe bunulu teu parinte.

Ifigen'i'a.

Me dueu, maica iubita, se-lu stringu la pieptu fer-
binte.

SCEN'A II.

Clitemnest'r'a, Ifigen'i'a si Agamemnon.

Clitemnest'r'a.

Fii veselu, Agamemnon, barbatulu meu iubit!
Porunc'a-ti impleindu-o, noi, éta, amu venit.

Ifigen'i'a.

O! lasa, taica, sinu-mi p'alu teu se odihnesca,
Cá-ci multu e, decandu ochi-mi dorescu se te za-
résea.

Privirea-ti e in lume unic'a-mi fericire.

Agamemnon.

Copila draga! tu esci, ah, cea mai cu iubire
In lume pentru mine.

Ifigen'i'a.

Ce bine me simtiescu,
Candu dupa-atatea dile in ochi-ti ér' privescu.

Agamemnon.

Si eu, copila draga, c'ase tine-su de fericie.

Ifigen'i'a.

Ce bine-ai facutu, tata, c'ase ne-ai chiamat aice!

Agamemnon (in parte).

Intr'adeveru, adi nu sciu, ce-i bine si ce-i reu.

Ifigen'i'a.

Dici, c'ase te bucuri, totusi ce tristu e chipulu teu.

Agamemnon.

Unu rege, — unu beliduce grigi multe 'n lume are.

Ifigen'i'a.

Fii adi cu mine, grigea alung'o 'n departare.

Agamemnon.

Cu tine-su de totu, draga, in altu locu nicairi.

Ifigen'i'a.

De ce nu-su mai senine doiosele-ti priviri?

Agamemnon.

Privindu-te, sum veselu, cátu potu, pe cum me vedî.

Ifigen'i'a.

Esci veselu . . . . dar cu ochii de ce totu lacrimedi?

Agamemnon.

Cá-ci sortea ne desparte p'umu tempu indelungatu.

Ifigen'i'a.

Eu nu te intielegu, tata; vorbesce mai curatu.

Agamemnon.

Cu vocea-ti seriosa mai tare me 'ntristedi.

Ifigen'i'a.

Deci voi glumi, de-ti place voiosa se me vedi.

Agamemnon (in parte).

Se tacu nu mai potu altulu! (tare) Eu te iubescu
ori cum.

Ifigen'i'a.

Remani cu noi, bunu tata, a casa de acum.

Agamemnon.

O! de-asiu' poté. Dar' nu potu. De-acea sumu tristu
eu, draga.

Ifigen'i'a.

O, lasa piéra — Elena, si piéra ostea 'ntréga.

Agamemnon (in parte)

Peri-voru altii 'ntâia, me temu c'ase dór' si eu.

Ifigen'i'a.

E multu, decandu cu ostea aci siede-ti mereu.

Agamemnon.

Multu dieu, si ce-va inca in locu ne mai retiene.

Ifigen'i'a.

Vei merge dar', parinte, lasandu-me pe mine.

Agamemnon.

Voi merge, dar' veni-vei si tu, draga, cu noi.

Ifigen'i'a.

Ce bine-ar' fi, taicuria, de-amu merge amendoi!

Agamemnon.

Te ducu, déca ai voia.

Ifigeni'a.

Si maic'a va veni?

Agamemnon.

Ba singura tu, numai.

Ifigeni'a.

Dar' cum voiou locui

Intre stréini, acolo?

Agamemnon.

Nui bine se scii tote,

Esci feta inca.

Ifigeni'a.

Vino de-acolo cátu se pote

De 'ngraba.

Agamemnon.

Inc'o gertfa am de-aretatu aici.

Ifigeni'a.

Tu singuru, séu cu preoti voesci se sacrifici.

Agamemnon.

Acole vei fi si tu, aprope de altaru.

Ifigeni'a.

Unu coru vomu formá, taica, impregiuru, asie-i dar?

Agamemnon (in parte).

Feric esci, copila! nu scii téte cá mine. —
(tare) Mergi colo 'ntre copile ce-ascépta dupa tine.
Mai dà-mi o sarutare, mai stringe man'a mea,
Cá-ci sortea ne desparte, nu sciu candu ne-omu vedé.
O! sinu, o, facia dulce! o, crini dalbi, auriti!
O, Troja! o, Elena! amaru me chinuiti. . . .
Dar' voiou tacé. O mare de lacrimi se aduna
In ochi-mi, de mai cautu la tine, Mergi, fii buna,
In intru, si me lasa. (Ifigeni'a se departa).

SCEN'A III.

Agamemnon si Clitemnestr'a.

Agamemnon.

Ér' tu, scumpa muere,
Ma érta, cá plangu astadi eu-asie mare durere,
Candu vreu dupa Achile copila-mi s'o maritu.
De si sciu c'o ascépta unu traiu multu fericitu,
Me dore 'n sufletu totusi, vediendu cá ea ne lasa,
Si dela noi se duce departe 'n alta casa.

Clitemnestr'a.

Nu-su eu nepriceputa, vedu bine ce te dore:
Asié voiou pati si eu, cá-su forte simtitóre.
Cu tempu insa uitá-vomu, ne-a trece de dorere.
Cunoscu acum din nume p'acel'a ce o cere:
Asiū vré se sciu si némulu din care a esítu.

Agamemnon.

Azopu avea o fic'a, ce — Aegin'a s'a numitu.

Clitemnestr'a.

P'acést'a a luat'o vr'unu dieu, séu omu de josu.

Agamemnon.

Chiar' Zeus,¹⁾ si eu dins'a nascù pe Aiacos.

Clitemnestr'a.

Ér' Aiacos?

Agamemnon.

Nascut'a unu fiu numitul Peleu,
Care-a luatu de sócia pe fic'a lui Nereu²⁾

Clitemnestr'a.

I-a datu-o elu, séu dóra cu sil'a o-a luatu?

Agamemnon.

I-a logoditu chiar' Zeus; Nereu insusi o-a datu.

Clitemnestr'a.

Si unde-a dus'o? dora de parte preste mare?

Agamemnon.

Ba intr'o vale, unde Peleu curti mandre are.

Clitemnestr'a.

Dór' unde spunu cá este a centauriloru tiéra?³⁾

Agamemnon.

Acolo dieii nunt,a lui Peleu o serbara!

Clitemnestr'a.

Pe Achile-alu seu tata, séu Thetis l'a crescutu?

Agamemnon.

Ba Chiron, cá se fie mai bunu, mai priceputu.

Clitemnestr'a.

Va fi inteleptu dara, cá celu ce l'a 'nvietiatu.

Agamemnon.

Vedi, ficei nostre ast'felu de omu i-a fi barbatu.

Clitemnestr'a.

E bine, forte 'mi-place. Dar' unde locuesce?

Agamemnon.

Pe siesulu Ftiei, p'unde unu riu linu sierpucesc.

Clitemnestr'a.

Pe fic'a nostra dara acolo va s'o duca?

Agamemnon.

Ace'a-i a lui grige.

Clitemnestr'a.

O! dieii se-i conduca!

Si candu voru plécá dinsii?

Agamemnon.

Candu va fi luna plina.

Clitemnestr'a.

Dar' jertfa aretat'ai l'a cununie dina?

¹⁾ La romani: Joe (Jupiter); dieulu supremu, gubernatoriul dieilor si omenilor.

²⁾ Nereu, fiul lui Oceanu si alu Thetidei, dieulu marei mediterranei, si parintele nimfeilor. De la o fica a lui si dela Peleu s'a nascutu Achile. Pentru grecii si romanii din vechime erá unu ce forte magulitoriu si pretiosu, déca si poteau deduce originea dela vre unu dieu séu nimfa.

³⁾ Centaurii erau unu popor selbatec si bellicosu in Thesalia, dupa Traditiune: jumata omeni, jumata cai. Aceasta traditiune vine de-acolo, că centaurii, candu portau resbelu, aveau datina a se lupta calare si cu atata dibacia, incatu grecii din tempurile cele mai vechi, la cari calaritulu pe-atunci era, pote, necunoscutu, cugetau cu mintea loru primitiva că calaretii si caii de sub dinsii suntu numai o fintă.

Agamemnon.

Acum vreau; chiar' cu ace'a-su in minte ocupatu.

Clitemnestr'a.

Apoi s'a tiené nunt'a?

Agamemnon.

Candu jertf'a s'a gatatu.

Clitemnestr'a.

Pentru mueri ospetilu in ce locu voiu a-lu face?

Agamemnon.

Aice intr'o nae poteti, déca ve place.

Clitemnestr'a.

Cam reu, dar' ce se facemu?

Agamemnon.

Scii ce se faci, muere?

Asculta tu de mine.

Clitemnestr'a.

Te-ascultu eu cu placere;

Séu candu n'amu voitu, spuue-mi?

Agamemnon.

Achile si-eu mai bine...

Clitemnestr'a.

Ce?... Vreti a serbá nunt'a voi singuri, fara mine?

Agamemnon.

Vomu face tóte; mergi tu in Argos, drag'a mea.

Clitemnestr'a.

Se-mi lasu copil'a? Cine facli'a i-va tiené?

Agamemnon.

S'o tienu potu si eu insu-mi.

Clitemnestr'a.

Asié insa nu-i bine;

Cà-ci eu asiu fi datoria.

Agamemnon.

Dar' nu ti-se cuvinte

A te 'nvîrti, femei, p'intre ostasi mereu.

Clitemnestr'a.

Cuvine-se, cà mama, se-mi marit'u fic'a eu.

Agamemnon.

Nici fetele-ti de curte nu potu siedé lasate

Acasa singurele.

Clitemnestr'a.

Ba potu, suntu aperate.

Agamemnon.

Asculta-me.

Clitemnestr'a.

Ba nu, dieu. Acést'a n'o voiu face!

Me juru pe cele sante. Mergi tu, de cum-va ti-place!

Tu fă, ce ai pe-afara: dar' lasa-me, in casa

Se facu ce se cuvine, candu fic'a-mi e mirésa!

SCEN'A IV.

Agamemnon (singuru).

Vai, in zadaru suntu tote! Speranti'a mea e stinsa,
Muerea-mi catra casa s'o vedu de-aici impinsa.

Indar' cu insielare se 'nvingu m'am incercat,

Totu eu pierdu in totu loculu, totu eu sum insielatu.

Me ducu si la Calchante, me ducu si lu-voiu rugá,

De pote-aceste rele spre bine-a le schimbá.

Barbatulu, de are minte, muere blanda si-iee,

Séu nu si-tienă in casa de locu nici o femeie.

(Va urmá.)

Petru Dulfu.

Datine si credintie romane.

Rîndunica.

(Continuare.)

III.

A dôu'a legenda a Rîndunelei suna asié:

A fostu odata o veduva seraca si a avutu trei fete. Si un'a dintre aceste trei fete era cu perulu de auru. Si cea cu perulu de auru a disu intr'o dî maicei sale!

— Mama! eu m'asiu duce la smeuóic'a cutare se me năimescu ciobanu la oi!

— Bine, drag'a mea! — respunse mama s'a — tu vrei se te duci, dar' nu scii că feciorulu acelei smeuóice de multu vrea se te iee de nevăsta si tu nu vrei se mergi dupa elu!

— Că nici nu m'oiu duce si nici nu m'a luá? — dise éra fét'a — că-ci eu m'oiu imbracá barbatesce si mi-oiu pune cusíma in capu si elu nu m'a cunósce!

— Déca tu socoti că va fi se fia asié, apoi . . . despre mene, . . . du-te, că eu un'a nu te oprescu. . . .

Nu departe de veduv'a cea cu trei fete se află o smeuóica, asemenea veduva, care avea numai unu fecioru si-o turma de oi. Feciorulu smeuóicei acestei'a audiendu, acum'a dela cine-a fi auditu, că veduv'a acést'a are o feta cu perulu de auru, mai de multe ori s'a dusu elu la dens'a si-a cerut'o de nevăsta, dar' fét'a n'a vrutu de felin se mérga dupa densulu, si elu nici intr'unu chipu n'a putut'o induplecá nici amagi că se mérga.

Acum'a téta, imbracata in haine barbatesci si cu cusíma in capu, se duse singura la maic'a feciorului si se 'mbià că s'o năimésca ciobanu.

Smeuóic'a, socotind'o că e fecioru si neavendu ciobanu la oi, fără bucurósa o primă.

Inse feciorulu smeuóicei, de cum a vediut'o, macar' că era imbracata in haine barbatesci si nici odata nu-si luá cusíma din capu, avea mare prepusu pe dêns'a. Deci dise elu intr'o dî maicei sele, că feciorulu ce s'a apucatu la ei ciobanu nu i se pare a fi fecioru, ci trebue se fia fét'a cea cu perulu de auru, pre care a voită elu mai de multe ori s'o iee de soția.

Smeuóic'a dise atunci feciorului seu:

— Déca tu socoti, că ciobanulu ee l'am năimitu eu la oi, e fét'a pre care ai voită tu s'o iei de soția, apoi . . . ce mai atât'a vorba! . . . trebue se 'ncerci si 'ndata vei cunósce: feta e ori fecioru? . . . Du-te cu dênsulu in padure, aréta-i unu copaci care va fi mai frumosu si mai sanatosu si-lu intréba: de ce e bunu? Si de ti-a spune că e bunu de furci de torsu, se scii că e feta, dar' de ti-a spune că e bunu de cară, atunci e fecioru.

Feciorulu smeuóicei facù asié, dupa cum l'a invetiatu mama sa. Se duse cu fét'a in padure, ii aréta unu copaciu si-o intrebà: de ce e bunu?

Ea-i respunse ca e bunu de carà.

Se 'ntörce feciorulu acum'a a-casa si povestesce mai cii sale ce i-a spusu fét'a.

Smeuóic'a ilu invétia acum'a pre feciorulu seu se se duea cu ciobanulu la scaldatu, si scaldandu-se trebue se lu cunósea; feta e ori fecioru?

Feciorulu asculta si face ceea ce-i spuse mama sa. Se duce adeca la o apa mare cu fét'a că se se scalde. Dar' fét'a, sciindu-i gândulu, colea dupa ce feciorulu s'a desbracatu si s'a aruncatu in apa, viindu-i si ei rendulu, face pre unu catie l'u că avea cu dêns'a se sparie turm'a cea de oi... . Feciorulu o indémna se se scalde, catielulu sparie turm'a; si ea apuca atunci de graba dupa oi, spuindu-i feciorului că ea nu se pote scaldă, că de i s'or perde oile ce-a face ea atuncea? . . . cum si-a da séma inaintea stapanei sale, adeca a smeuóicei?

Feciorulu, vediendu că nici asié nu pote s'o cunósea, ese de graba din apa si dueñdu-se la maic'a-sa ii spune totu cum sta tréb'a, că elu candu a vrutu se se scalde, ea, anume că se duce se intóreca oile spariete de catielu, n'a voitú se se scalde.

Smeuóic'a dice éra-si feciorului:

— Nu te teme, că mai este inca timpu! . . . Mai dù-te inca odata cu dêns'a la scaldatu, si mai odata, si totu asié pâna ce vei pute-o induplecă se se scalde, si atunci te vei incredintá despre adeveru!

Feciorulu smeuóicieie ie acum'a a dôu'a óra pre feta la apa, că se se scalde, dar' acést'a, vediendu că altu chipu nu-i de scapare, că se nu fia cunoseuta, candu ajunge la apa se arunca, imbracata cum erá, cu totulu in lontru si trece de-a 'notulu pâna de ceealalta parte de apa, lasându pre smeu si cu turm'a de oi de asta parte. Er' dupa ce esí ea de ceealalta parte la malu îsi redică cusim'a din capu si-si aretă perulu seu celu de auru feciorului, si de-acolea se cam mai duse in tréb'a-si.

Feciorulu, scârbitu că vai de elu, se 'ntörce inde-reptu la maica-s'a si-i spune tóte: cum a saritu fét'a cu haine cu totu in apa, cum a inotat si cum a fugit, fara că s'o mai pote urmar!

Maica-sa, audiendu acést'a, ii da acum'a altu sfatu si-i dice:

— Dù-te si fă o multime de furci de torsu, un'a mai frumosa de catu alt'a. Apoi ie si le auresce pre tóte. Dupa aceea incarcâle intr'o carutia si dù-te cu ele in lume pâna ce-i da de feta. Er' candu vei da de dêns'a si ea se va suì in carutia, se scii ca e a ta! . . . Mai multu n'are se-ti scape din mana! . . .

Feciorulu asculta pe maica sa. Face o multime de furci. Le auresce pre tóte frumosu, le 'ncarea intr'o carutia si se pornesce apoi cu ele in lume, dora va dà unde-va de fét'a fugita.

Éta ca, mergându elu asié, acum'a câta vreme va

fi mersu, se 'ntâlnescce c'o sora de-a fetei celei cu perulu de auru.

— Ce ai in carutia? — 'lu intréba acést'a cum 'lu vede.

— Furci. — respunse elu.

— Ien' se le vedu? — dice mai departe fét'a.

— Suie-te in carutia, deca-ti trebue! — respunde feciorulu.

— Ei! ce mai furci 'su si-acestea! . . . Sor'a mea, candu le-ar' vede, nici n'ar' scuipí pe ele! — dice acum'a fét'a si se cam mai duce in tréb'a-si.

Mai in colo se 'ntâlnescce feciorulu cu ceealalta sora a fetei celei cu perulu de auru. Si-acést'a cum zaresce pre fecioru cu carut'a incarcata de furci ilu intréba:

— Ce ai in carutia?

— Furci.

— Ien' se le vedu?

— Suie-te 'n carutia, deca-ti trebue!

— Ei! ce mai furci 'su si-acestea! . . . Sor'a mea candu le-ar' vede, nici n'ar' scuipí pe ele! — dice si acést'a feta si se duce in tréb'a-si de unde a venit.

Se 'ntâlnescce acum'a feciorulu cu fét'a cea cu perulu de auru. Acést'a necunoscându pre fecioru: cine-i si din cotrou vine, ilu intréba si ea că si surorile sale: ce are in carutia?

Feciorulu ii spune si ei: cum si ce. . . Ea, fara a acceptá multu, se suie in carutia că se veda furcile. Atunci feciorulu . . . bucur'a lui! . . . intörce de graba carut'a si la fuga cu dêns'a indereptu spre casa.

Fét'a, vediendu si conoscidu abia acum'a in ce mana au picatu, candu trece feciorulu peste ap'a cea mare, ie si arunca inelulu seu in apa si dice:

— Candu mi-a veni inelulu acest'a éra-si pe degetu, atunci voi vorbi si eu cu tine!

Dar' feciorulu nici nu vrea s'o asculte, ci se ducea totu intr'o fuga cu dêns'a a-casa. Éra dupa ce sosi cu feta a-casa se 'nsură cu dêns'a si si-o luà de sojia.

Fét'a macar' ca acum'a devenise nevest'a smeuóicui, tienendu-se de cuvântu, nu voi se vorbesca nemica nici cu dênsulu, nici cu sócra-sa, cu smeuóic'a.

Dela o vreme inse, vediendu smeuóic'a că nora-sa nu vorbesce nemica nici cu dêns'a, nici cu barbatulu seu, dice feciorului:

— Ceti-e buna tie acést'a, deca nu vorbesce nemica cu noi, . . . deca e muta! . . .

Apoi, . . . ce-i plesnesce smeuóicei prin minte? . . . ie pre nora-sa si-o tramite la o sora de-ale sale dup'o spata si nesce itie, gândindu ca sora-sa cum a capeta-o la mana deaun'a are s'o omore.

Nevest'a, care de-altmintrelea ascultá totdeaun'a forte bine pre sócra-sa, numai ca nu vorbia cu dêns'a, se pornesce indata că se-i aduca spat'a si itiele.

Barbatulu seu inse, sciindu prea bine cine-su si ce platescu matusiele sale, cum vede că ea se pornesce, deaun'a ese afara dupa dêns'a si-i dice 'n taina că se nu-lu auda maica sa:

— Ajungându la matusiele mele, candu ti-oru da ele de mancare, imbucatur'a cea de ântâiu s'o pui sub limba si-apoi se mânânci. De nu vei face asié cum te 'nveti eu, se scii ca ai se patiesci reu!

Nevést'a l'a ascultat... si mergându ea acum'a, cătu va fi mersu, ajunge la cea de ântâiu sora a săcrei sale, o smeuóica si acést'a de cătu care se mai cauti alt'a, asié de urîta si rea eră... Si cum ajunge la dêns'a, deauna-i da buna diu'a.

Smeuóica, cum o aude vorbindu, se uita lungu la dêns'a. Apoi ii multiamesce si dice:

— Apoi se mai créda cine-va săcreloru!... Sora-mea dice că nora-sa nu vorbesce, că este mută, si ea... uită-te numai la dêns'a cătu de frumosu si dragalasiu vorbesce! — Apoi dupa ce o mai intréba despre una altă: cum se află barbatulu seu, ce mai face socr'a-sa?... cum se lauda?... tae unu cocosiu, 'lu impodobesc frumosu, 'lu frige si i-lu da de mancare.

Nevést'a imbucatur'a cea de ântâiu o pune sub limba, dupa cum adeca a inveriat'o barbatulu seu, apoi mananca din cocosiu pâna ce se satura.

Dupa mancare, vediendu smeuóica ca na putut'o insielă, ii spune că itiele si spat'a dupa cari a tramis'o săcra-sa, nu se află la dêns'a, ci la o sora a sa mai mica decătu dêns'a, care nu locuesce tare departe;... se se duea pâna la acést'a si le-a capetă.

De-aicea, luându-si nevést'a remasu bunu, se pornește si se duce la a dôu'a smeuóica si cum ajunge ii da si acesteia buna diu'a.

Audiend'o si-acést'a smeuóica vorbindu se minunéza de dêns'a si-i dice si ea că si sora-sa:

— Pasu acum'a de mai crede săcreloru!... Sora-mea dice că nora-sa nu vorbesce nemica, că ea este mută, si... ien' uită-te la dêns'a cătu de frumosu si bine vorbesce!... Apoi din vorba 'n vorba, din un'a in alt'a, o intréba la ce a venit.

Nevést'a ii spune cum si la ce, că éca săcra-sa a tramis'o dupa spata si itie pâna la matusi'a sa pe la care a trecutu, dar' fiindu că acést'a nu le are, i-a spusu se viile la dêns'a, că pôte voru fi aicea.

Smeuóic'a acést'a tae acum'a si ea unu cărlanu, si dupa ce-lu frige 'lu da nevestei de mancare.

Nevést'a, face că si mai 'nainte, adeca pune cea de ântâiu imbucatura sub limba si-apoi mananca.

Smeuóic'a dupa ce-i dete de mancare, se facă ca cauta spat'a si itiele, dar' indată s'a intorsu inapoi si-i dise nevestei, ca ea nu le gasesce nicairi, deci trebue se se duce la sora-sa cea mai mica, care nu locuesce departe, că pote la dêns'a se voru află.

De aicea se ie ér' nevést'a si se duce la cea din urma sora a săcrei sale.

Vediend'o si acést'a smeuóica că vorbesce ii repeti acelea-si cuvinte că si surorile sale. Apoi ii da si ea o mână de omu mortu de mancare si dupa aceea se sue in podu, anume că se caute spat'a si itiele, in fapta

inse că se pandește pre nevéstă se véda ce-a face? manca-o-a mână ori nu?

Dar' ce se faca nevést'a?... ie mână cea de omu mortu si-o arunca sub vatra.

Nuseiu vediutu-o-a ori n'a vediut'o smeuóic'a, des-tulu că ea intréba:

— Mână de omu mortu unde esti?

— Sub vatra! — respunse mân'a.

— Mânâncă, nevéstă, mân'a! că de nu-i mânca-o te mânâncu eu pre tine! — dise éra-si smeuóic'a.

Ce se faca acum'a biét'a nevéstă?... Cum se mânânce ea mână de omu, déca acést'a e spurcată? si-apoi... baremi déca n'ar fi de om mortu?... Ie mân'a de sub vatra si-o bagă sub brâu tocmai la anima.

Smeuóic'a intréba a dôu'a óra:

— Mână de omu mortu unde esti?

— Sub anima! — respunse mân'a.

Acum'a socotindu smeuóic'a că nevéstă a mâncau mân'a, se scobóra cu itiele si cu spat'a din podu si i le da nevestei.

Nevést'a le ie si vré se pornescă. Dar' smeuóic'a o opresce si-i dice:

— Da-mi mân'a inapoi!

— Na-ti-o! — dice nevést'a, scotindu-de graba mân'a de sub brâu, fora că s'o zarésca smeuóic'a, si i-o da.

Apoi se pornește si se cam mai duce, că-ci smeuóic'a, dupa ce i-a intorsu mân'a, nemica reu nu putu se-i faca.

Sosindu nevést'a la 'ntârcere pe la a dôua smeuóica, acést'a-i cere cărlanulu. Nevést'a scuipesce si cărlanulu sare din gura si fuge sbierandu.

Smeuóic'a, vediendu acést'a, se mână si dice nevestei:

— Ai mânca-mi-te-ar' tiap'a se mi-te manance, da cum mi-ai scapatu din mana!

Inse nevestei nici nu-i pasa. Se duce mai departe, pâna ce ajunge la cea de ântâiu sora a săcrei sale. Acést'a smeuóica, cum o vede de afara inca ii cere cocosiulu.

Nevést'a scuipesce si acum'a, si cocosiulu sbóra din gura totu cântandu: cu-cu-ri-gu-u!

— Ai manca-mi-te-ar' tiap'a se mi-te mânance, da cum mi-ai scapatu din mână! — dice si-acést'a smeuóica, vediendu ca nu pôte nemica face nevestei.

Acum'a intr'unu tardiu éta că ajunge nevést'a sane-tósa, fara se i se fi clintitu macar' unu Peru din capu la săcra-sa.

Cătu timpu va fi âmplatu ea pe la cele trei smeuóice nu potu spune anume. Dar' totu trebue se fi trecutu cam multu, că-ci candu a sositu ea la săcra-sa, acést'a avea acum'a alta nora 'n casa. Facă ce facă smeuóic'a cea bistrana si induplicandu pre feciorulu seu 'lu insură cu alta féta, socotindu că nora-sa cea de ântâiu, pe care o credea că e mută, nu s'a mai intârcă dela surorile sale, unde a fostu tramis'o anume că s'o omore.

Candu ajunse acum'a nevést'a a-casa află pre barbatulu seu taindu o óie in tinda, éra pre săcra-sa si pe no-ră-sa cea de-a dôu'a lucrându câte un'a alt'a in casa.

Sóera-sa cum o vede, cum ii dice:

— Ai! bine c'a-i venitu, nora draga! . . . dù-te si adă si tu acum'a o cofa de apa, că-ci ast'alalta nora nu mai pote de-atâta munca, de candu te-ai dusu tu de-a casa!

Nevést'a, ascultatóre că totu-deaun'a, nu spune nemica, ci, luandu cof'a se duce dupa apa tocma' acolò unde si-a svîrlit u ea inelulu. Aice apoi oprindu-se si sco-tindu apa éta ca-i sare inelulu in cofa. Ea, cum 'lu vede, dea-una-lu pune pe degătu si, dupa cum a spusu candu l'a aruncat, 'si propune se vorbescă. Deci intorcându-se cu cof'a a-casa si afandu pre ceealalta nora a smeúoicei redicandu o óla dela focu cu manec'a camesii, care erá a ei, i dice:

— Ai plati-ti-ar Domnedieu se-ti plătesca, că bine mai sei a luá ólele dela focu cu munc'a altui'a!

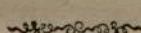
Barbatulu seu, care si-acum'a se aflá taindu óia in tinda, cum o aude vorbindu, dea-un'a se repede la dêns'a asié plinu cum erá pe mâni cu sange si cuprindiendu-o cu manele de dupa capu ii dice:

— Drag'a mea! Rîndunic'a mea!

Dar' n'a apucatu bine a rostii aceste cuvinte si ea deaun'a s'a prefacutu in Rîndunica si elu Rîndunelu, si-amendoi au sburatu pe o feresta si s'au cám mai dusu in lume. Éra smeúic'a si a dôu'a nora au remasu singure si nimene nu scie ce s'a facutu cu dêNSELE.¹⁾

(Finea va urmă)

S. Fl. Marianu.

LUI G. VENTURA.

Amu plansu cetindu „Curcanii“ si-amu admiratu
in tine
O anima si-unu sufletu, ce sciu că se stérniasca
In anim'a altui'a iubiri necunoscute
De patria, natiune si limba romanésca.

*

Iar' » Adio la Plevn'a« — acea cântare dulce —
Je-'mbina că prin farmecu o lume de sémtiri,
De câte ori o córda séu vóce mi o-intóna,
Me semtiu strapusa 'n visuri de scumpe fericiri!

* * *

Salutu deci cu iubire, Maestre — ai tei » Curcani «
Salutu cu bucuria, duíosa lir'a t'a;
Si in entusiasmulu cu care te adoru
Acestea mele versuri voiescu a-ti inchinà!

Toporontu (Bucovina) in 10/22 noemvre 1878.

Elena.

¹⁾ Acésta legenda mi-a dictat'o Ilie a lui Onofreiu Frundia, rezesiu rom. din Igesci.

Lips'a si mediulócele infientiarei biblioteca celoru poporale si scolare.

Disertatiune rostita in adunarea generala a „Reuniunei Inventatorilor Romani Selagieni“ tienuta la 15 Augustu a. c. in Unimbru, — de Gavrilu Trifu, Prof. ord. preparand. si V.-Prezidele Reuniunei.

O! vorbiti, scrieti romanesce,
Pentru Domnedieu!

G. Sion.

Totu inceputulu este micu. Adeverulu acestui proverbiu este cunoscutu inaintea nostra a tuturor'. Scânteu'a domnedieésca donata nouă de Creatoriulu, mintea, spiritul omenescu, produce astadi minuni, cum suntu: calea ferata, nai'a cu vapore, nai'a de aeru, telegrafulu, telefonulu si alte nenumérante inventiuni in toti ramii sciintielor, artelor, industriei si comerciului. Vediendu aceste inventiuni si observandu pe fiecare d' poterea iresistibila a spiritului omenescu, prin care omulu 'si aservesce sîe poterile naturei, acèle poteri, despre a caroru esistintia mîi de ani nici idea n'a avutu; cum le face pe aceste poteri se servescă, că sclavii, virtutifloru si patimeloru sale, binelui omenescu si dreptu arme in man'a unoru si altoru pecate si slabitiuni omenesci; nici-că cugeti, cumcă si acestu incepturn a potutu fi candu-va micu. Si totusi a fostu micu, fîrte micu. Acestu spiritu omenescu, ale caruia lucrari le admiram astădi cu totu dreptulu, carui-a nui pote contrast'a pentru totu-dé-un'a nici o potere naturala, inaintea carui'a se deschidu dup'olalta cele mai secrete porti ale misterelor mărei nature — in dîlele cele de săntâie ale vietiei omenesci erá atât de debilu, atât de pucinu inventiosu, incătu de abî si scia se sfatuiésca pre omu, cum se-si procureze cele mai primitive mediulóce spre a-si sustiené amarit'a de viézia. Spiritulu omenescu atât de admirat astădi nu facea pe acele tempuri ale vietiei primitive omenesci sute de ani, atât'a progresu intru cultivarea sa si pe terenulu inventiunilor folositorie, cătu face in dîlele nostre intr'o dî, ba, amu poté dice, intr'o óra. Si prin ce a ajunsu acel'a a fi atât de productivu, atât de roditoriu? Prin carte, onorata adunare!

Pe tempulu etatiei puerile a omenimeei inca se facea de unu séu altu spiritu elevatu căte o inventiune, se cascigă d'in intemplare séu dupa multe ostené căte o cunoscintia folositorie; dar' acea remanea proprietatea inventatoriului, cascigatoriului si nu arare ori moria cu elu dimpreuna. A une-ori se latia inventiunea séu cunoscintia folositorie, dar' numai in immediatulu giuru alu inventatoriului, arare-ori si numai dupa dieci ori sute de ani mai departe in cercuri mai mari; marginile locuintiei omenesci inse nu le ajungea nici-candu: prin urmare fîrte pucine d'intre ele, cu mare greu si dupa multu tempu poteau ajunge a fi binefacatòrie pentru ce'a mai mare parte a omenimeei. Afora de acésta ómenii nu cunoseau numai inventiunea insasi, dar' căile, pre cari a amblatu mintea inventatòria dupa adeveru, nici-decumu. Asfă dara ómenii pre acele tempuri numai se fo-

losiau de inventiuni, dar' mîntea, spiritulu loru, nu se cua-
lifică a poté inventé insusi ceva; spiritele mari nu aflău
dara — că-si in dilele nôstre — cale batuta inaintea loru,
pre care trebuia numai se inainteze, ci trebuiá, cí se-si faca
fie-care calea sa dela inceputu, cari apoi de multe-ori nu
ducea nici pâna acolo, pâna unde a dusu ce'a a antceso-
relui cu una snta, döue de ani. Câile catra adeveru nu se
continuă dara de succedenti, ci, durere! se totu incepeau.
Cumecă ast'felu nu potea omenimea se inainteze cu pasi-
rapedi cătra — si in cultura, va află fie-cine cugetandu asu-
pra lucrului. Că inse câile amblate de antecesori se se con-
serveze séu celu pucinu, semnele, pre unde au dusu acele,
sè remana, s'a inventat scrierea. Prin scriere se poteau
pastră cunoscintiele odata câscigate pentru venitorime, dar'
numai cu greu, fôrte incetu si cu multa ostenéla si perde-
re de tempu se poteau aduce la cunoscint'a contempurani-
loru si asié a deveni cătu de iute folositórie omenimei. Spre
a se poté latf iute si cu pucina ostenéla, s'a inventat mai
tardfu tipariulu si cu ajutoriulu acestuia, spre a poté
semnelá fara de intardiere tóta inventiunea, tóte intemplari-
le din apropiere si departare, cari aru poté se ni folo-
sescă séu strice — au pasit u in viétila diuariel. Cartile
contienu dara tóte inventiunile facute si cunoscintiele câsciga-
te de spiritulu omenescu din tempurile cele mai vechie
pana in dilele nôstre; foile periodice si cele de dîni
spunu, că unde sau imprimatu si unde se affa cartile
aceste folositórie, ce inventiuni se facu si cunoscintie se
câsciga pe fie-care dî, ele ni-le descriu pe scurtu aceste si
ne facu atenti la tóte misicamintele spiritului omenescu.
Din cărti ne potemu noi dara câscigá imbogatîrea spiritu-
lui nostru prin cunoscintie folositóre noue si de apropelui
nostru si desvoltarea animei — semtiementelor nôstre in
dreiptiune umana si nobila, — cu unu cuventu din cărti ne
potemu câscigá cultura. E, dar' cărtile cele frumose si folo-
sitorie suntu inchise cu „siepte peceti“ pentru cei ce nu
sciu ceti. Ferice dar' de acei'a, caru sciu si vréu a ceti.

In scóla invétia copii a ceti, dar' fôrte pucini invétia
a vré se cetésca. Inse potemu se scimă cătu de bine ceti,
dar' déca nu vremu, de folosulu cetirei parte nu avemu. Noi,
cari avemu detorinti'a si chiamarea de a luminá poporulu,
trebuie dar' se inventiamu poporulu a vré se cetésca. Acést'a
o potemu face mai usioru si mai cu succesu pr'in infintia-
rea bibliotecelor scolare si poporale.

Scimă cu totii, cu căta placere asculta copii, ba si
junii si barbatii obositi de lucrulu dîlei pâna tardu dupa
média nôpte desfacendu papusioiu (cucurudi) povestea unui
séu altui povestitoriu. Aceste povesti in cele mai multe cas-
suri nu contienu nici o inventiatura morală séu practica,
afara de acést'a modulu povestirei e de totu primitivu, si
totusi ce interesare la ascultatori! Déca acum in loculu po-
vestitorului lipsit u de cunoscintie va pasi unu auctoriu cu
cunoscintie multilaturarie, loculu povestei fara de nici o in-
ventiatura morală si cunoscintia practica 'lu va ocupá o ena-
ratiu plina de inventiaturi morale si practice, loculu mo-
dului primitivu de enaratu alu poporénului 'lu vá ocupá sti-

lulu frumosu si intogmitu preceperei copiiloru si poporului
al u unui auctoru destru: potemu se ni imaginamu, cu cătu
vá cresce interesarea ascultatoriloru respective a cetitoriloru.

Intieleginti'a nôstra, noi, poporenii, cu toti ne căimuc-
că in daru suntu scolile, poporulu nu se cultivéza mai de
locu. Nu e nici o mirare, că nu se cultivéza. Copilulu ese
din scóla, caudu e de 12 ani si fiindu-că nu duce cu sine
placerea de a ceti, in scurtu tempu uita totu că a inventiatu
in scóla. Candu ajunge la etate mai matura, candu ar scí
pretui si folosi cunoscintiele câscigate in scóla, nu le mai
are, le-a uitatu tóte, remane deci cum a fostu inainte de a
fi amblatu la scóla, nesciutu. Altmintrele va stá lucrulu, dé-
ca vomu infintiá bibliotece scolare si copilulu, esindu din
scóla — prin aceste — va duce cu sine in viéti'a practica
placere de a ceti. Atunci nu numai că nu va uitá cele câsciga-
te in scóla, ci din contra, se va nisui a-si câscigá —
cetindu — totu mereu cunoscintie noue, adeca a se cultivá.
Infintiarea bibliotecelor scolare si mai tardu — dupa ce
aceste si-voru fi produsu efectulu — aceloru poporale este
deci neamenatu de lipsa din punctul de vedere generalu alu
culturei poporale. Dar' infintiarea acestoru bibliotece este
de lipsa si din alte puncte de vedere totu culturale, dar'
totusi speciale: din punctu de vedere naționalu si literariu,
precum me voiu nisui a demustrá in cele urmatórie.

Poporulu nostru dela natura blandu si pacinieu ve-
nindu si alte naționalitati in tiéra si conlocuindu cu acele
— de odata se tredî, că e aservitu, că in patri'a sa pro-
pria numai elu nu este recunoscutu, numai elu nu are
dreptu de a traî, ci e numai toleratu. In daru s'au luptat
mai bunii, mai intielegintii națiunei sute de ani pentru
egale drepturi cu celealte naționalitati din tiéra, că-ci n'au
potutu câscigá nimica. Ce a fostu óre caus'a, că poporulu
romanu nu si-a potutu pastră egale drepturi cu celealte
naționalitati conlocuitórie si că drepturile odata perdute nu
le potu redobândi, pâna ce s'a ivitu diorile libertatiei in
1848? Lips'a culturei, care l'a impedeclatu de a tiené intru
tóte pasi cu celealte naționalitati si de a veghiá — că-si
acele — cu scumpetate asupr'a drepturilor sale de existen-
ția. Totu acést'a a fostu cans'a, că poporulu n'a potutu stá
cu destula taria lângă atletii sei in lupt'a acestor'a pentru
drepturile lui.

Dar' ce se vedemu astadi, candu cu totii ne bucur-
ramu de egale drepturi omenesci si cetatiennesci, ba legea ni
asigura si unele drepturi naționale? Vedemu, că poporulu
nu-si cunosc drepturile sale, că cele cunoscute nu le scie
folosi spre binele seu, că nu tiene cu taria de ele, ci se
lasa a fi neindreptatit fara de pedepsa de ori-si-cine, că
nu-si cunosc adeveratii sei binefacatori si adeveratele sale
interese si că se lasa a fi sedusu a se folosi de drepturile
sale chiaru in contr'a sa propria. Ce e caus'a la tóte aceste?
Lips'a culturei. Da la acést'a? Nescirea si nevrerea a
ceti. Altmintre voru fi tóte acestea, déca va ceti poporulu
si cetindu va inventiá dela alte popore mai culte, cum tre-
buie a se folosi consciu, independente si spre adeveratulu
seu folosu de drepturile sale omenesci, cetatiennesci si na-

tiunale asigurate lui prin lege. Dar' că se cetășea poporului este de lipsă, se-i facem uin de micu cunoscuta placerea și folosulu cetirei. Deci dura înființarea bibliotecelor scolare este o necesitate imperativa și din punctu de vedere alu esistintiei si demnitatiei natiunale.

Fie-care poporu numai în- si prin limb'a sa se pôte cultivá. Potu eu ceti, cătu voiu vré; dar' déca nu precepu limb'a in care este scrisu opulu de sub cetire, cetindu-nu cetescu nimicu. Unu, doi, ba si sute de ómeni dintr'unu poporu se potu cultivá si in limba straina invetiandu mai ántâiu si cu multa truda si perdere de tempu respectiv'a limba, dar' unu poporu nici-candu. Sciinti'a numai in limb'a popórelor se pôte generalisá. Celu ce o néga acést'a, e séu unu nesciutu séu unu ren voitoriu alu popórelor. Acele popóre, cari s'au folositu la invetiatura mai ántâiu de limb'a loru propria, acele au ajunsu mai departe in cultura, acele au mai bogata literatura. In tiér'a nôstra pâna la 1848 limb'a instructiunei erá cea latina; nici n'au inaintat poporulu insusi in cultura mai nimicu, cunoscintiele nu se latiau printre poporu. Dela 1848 incóce, decandu sciintiele se invétia — mare parte — in limb'a popórelor, amu inaintat mai multu in cultura de cătu pan'acólea sute de ani. De aci se vede ponderositatea literaturei natiunale. Literatur'a unui poporu este adeveratulu termometru alu culturei sale. Care popóru are literatura mai bogata, scel'a e mai cultu intre popóre; care n'are de locu literatura, e poporu in agonía. Noi Romanii voim se trainu; de acum inainte voim se trainu, căci pan'acuma numai amu necasit; dar' déca voim se trainu si inca că Romani, trebue se ne imbogatim literatur'a. E, dar' omulu nu ambla vér'a in chenariu, érn'a cu peleria de paie; mafte de acele, cari nu trebuesc nimenui, nu se aducu la piatia de vendutu: cărti nu se scriu, nu se platesce a scrie pentru unu poporu, care nu ceteșce. Noi avemu barbati cu cunoscintie frumóse, pre cari i consuma dorulu de a folosi natiunei loru im bogatindu-i literatur'a cu opuri pretiòse; dar' cine va cumperá si ceti opurile aceste, déca poporulu nu scie si n'are placere a ceti. Diuaristii nostri, dintre cari unii suntu adeverat'a fala a natiunei nôstre, nu-si potu sustiené diuariele atât de trebuintiose chiaru in tempurile nôstre cele critice din lips'a prenumerantilor. Dar' de unde se si fia prenumeranti, candu poporulu nu ceteșce, ba chiaru si dintre preoti multi mai bine si procuréza căte unu diuaru strainu „pe intentiuni," decâtul celu mai multu pe 10 fl. — căci „pe intentiuni" nu se dà — unu diuaru romanu. Noi Romanii din cîce de Carpati suntemu unu poporu seracu; nu potem contă la mecenati, cari se pôta si se vreie a ni sustiené si inavutu literatur'a; fara de literatura nu este cultura poporala si fara de acést'a vietia pentru noi: trebue dura că se ne facem cu totii mecenati cetindu si cumperandu opurile auctiorilor nostri. Acést'a inse numai atunci se va poté intemplá, déca ni vomu fi invetiatu mai ántâiu poporulu, că se scie, sî dedatu, că se aiba placere, a ceti. Eca însemnatatea bibliotecelor scolare pentru literatur'a natiunala.

* * *

Cu cele premérse, credu, că mi-a succesu — celu pucinu in cătuva — a arată lips'a si însemnatatea înființarei bibliotecelor scolare. Fiă-mi permisu a vorbi pucinu despre mediul cele si modulu înființarei acestoru biblioteci.

Celu-ce ascépta, că înființanduse biblioteci scolare se constee indata la inceputu din sute, ba mii de tomuri, acel'a nu va ajunge se védia vre-o biblioteca scolară înființata. Un'a singura cărticea buna inca ni aduce mare folosu; căci pe rându-o cetescu toti copii, nu numai scolarii urmatori, ci chiaru si satenii. De aci se vede, că la înființarea bibliotecelor scolare nu se receru multe spese, ma că invetiatiru desternu si zelosu pôte înființia biblioteca scolară chiaru si fora de spese.

Mediułcele prin- si căile pre cari s'aru poté înființia bibliotecele scolare suntu cám urmatóriile:

1-a) Invetiatoriulu si-ar' face o consemnatu corespondiatória si s'aru luá cu ea la inspectorele scólei, la domnul preotu, apoi pe rându la toti ómenii de bine din comuna rogandu-i, că se binevoiesca a contribui ceva — cărti séu bani — pentru bibliotec'a scolară. Contribuentii s'aru însemná cu man'a loru propria séu prin invetiatoriu cu contribuirea loru cu totu in consemnatu. In fine séu — inca mai bine — intre cei de ántâi va contribui, ce va poté, si se va inscrie si invetiatoriulu insusi in consemnatu.

2-a) Toti visitatorii scólei s'aru rogá prin invetiatoriu, că se contribuésca ceva pentru bibliotec'a scolară si s'aru scrie asemene in consemnatu.

3-a) Cu ocaziunea esamenelor finali domnulu inspectore scolaru tractualu, seu domnulu protopopu, ar' provocá pre toti coadunatii, că se contribuésca căte ceva pentru bibliotec'a scolară. Cea mai mica sumulitia, chiaru si unu cruceriu, va fi primita cu multiamita.

4-a) Intileginti'a romana din comuna séu giuru, care urmaresce cu atențiu trebile scolare si se intereséza (de nu o face acést'a comite unu greu pecatu in contra natiunei si patriei sale) de cultur'a poporului, s'ar' rogá din partea invetiatoriului, că in locu de premie in bani, care potu se deschidu, ba si deschidu, cale unoru abusuri din partea copiilor si a parentilor acestor'a, se dee copiiloru celor mai escelenti cărtile de ceditu folositorie donandu totu-odata căte unu exemplariu din aceste si bibliotecei scolare.

5-a) Fiesce-care copilu scolaru, afara de cei de totulu lipsiti de mediul cele, se solvésca pentru folosirea bibliotecei 10—20 cr.

6-a) Satenii, cari voru duce cărti de ceditu din biblioteca scolară, se solvésca 20, 30, 40 cr. pe anu.

7-a) Un'a parte a pedepselor pentru absentie se se intrebuintizeze pentru inavutirea bibliotecei scolare.

Aceste suntu totu lucruri de acele, cari le pôte face chiaru si invetiatoriulu celu mai simplu, numai se vree. Asié dura înființarea bibliotecelor scolare depinde de totu — dela noi invetatorii. La lucru dar' domniloru colegi! căci folosulu din aceste biblioteci va fi inainte de totu alu nostru: invetaciile nostri voru deveni prin cetire mai descepti, prin urmare vomu crutiá ostenél'a la instruirea loru;

er' omenii cetitori voră scî se pretiuesca mai bine ostenelele invetiatorului. Intre ostenelele nôstre pentru insintarea bibliotecelor poporale se nu uitămu dîs'a unui omu intieleptu: »Omulu pôte multe, déca vré; numai trebué se si voiésca, ce pôte.«

Si acum 'mi inchidu vorbirea cu cuvintele poetului: „O vorbiti, scrieti, — si eu adaugu — cetiti — romanesce pentru Domnedieu!“

Domnule Szolgabiren.

Domnule, Szolgabiren,
Nu'mbla totu in pasiulu meu,
Câ-su copilu seracu de baba,
Si te lasu se mergi in tréba,
Si candu dracu-i pusu pe masu
Nu-i tiené tamaia'n nasu!

De vrei, te comanacescu,
Ma io nece nu poftescu,
Candu e nôptea mai dragutia
Treci cu cai si cu carutia,
Frundi'a mi spune, si io dormu — :
Lasa frundia — omu cu omu! . . .

Cei doi cai, doi pui de smei,
Fuge-mi sufletul pe ei,
Candu i vedu 'mi vine-a ride,
Cum i-asü prinde, cum i-asiü vinde,
Da-i privesu cu mân'a'n sénu — :
„Canele pentru stapânu. . .

Si-su copilu facutu de furci,
Nu me sparui de néluci.
Si am in codru pui vr'o siepte,
Toti jurati pe frundia verde,
Pe totu campu-unu armasariu,
Si'n totu têrgu — unu comisariu,

Vedi ce vedi, din gura tacu,
Nu vedé puii seraci! —
Câtè-unu mândriu de dà de mine,
Mi-lu invetiu se amble bine,
Pâna 'lu tienu, 'lu in blandiescu,
Candu 'lu vendu 'mi multiamescu.

Am si-o mândra cá o stea,
Hei nu potu se mergu la ea!
Dà-mi revasiu se mergu pe-anume
Cá se-ti fia bine 'n lume,
Preteni buni cum vomu fi noi,
Nu-su in lume nece doi!!

V. R. Buticescu.

Pe malulu Gârlei.

(Comedia intr'unu actu).

„Pe malulu Gârlei“ este o mica piesa care s'a jocat cu mare arta pe bin'a teatrului romanu din Bucuresti. Ea este — dîce Dlu Fr. D. — unu giuvaeru artisticu subtire, usioru, cu atâtu mai pretiosu cu câtu ascunde o enigma in intorseturile s'ale delicate.

Beizadea este acceptatu de pré iubit'a s'a; cá s'ajunga mai curundu la dens'a, a pusu patru cai la trasura si alérga in fuga mare. — Jonica, vediendu-lu in departare cá vene cá o furtuna, deschide in laturi port'a dela ocolulu seu. Beizadea trece cá fulgerulu; si Jonica ametită de vijelia si cá omulu fermecatu, pornește dupa trasura, lasându-si deschis ucolulu si alérga cá se védia déca, din intemplare nu se va returná trasur'a in fug'a s'a nebuna. Sosesce la malu si vede pe arnautulu Stoic'a fugindu, facându mătanii si pe Beizadea singuru in apa, luptându-se cu mórtea si strigându: Ajutoriu!

— Se-lu lasamu se vorbescă insusiū:

„Audî unu glasu din apa strigându jalnicu: ajutoriu!
Si zarii, trecându cu und'a, o fientia omenescă,
Care se luptă cu mortea. — *Firea nostra ro-*
manescă

La nevoie ne 'nfratiesce cu acel'a care cere,
La primejdie ne léga cu acel'a care pier!

Deci vediendu ca nu-i nadejde de scapare, mi-
amu svérliu
Brâulu si caciul'a 'n laturi si in apa amu saritu,
Cu trei cruci si unu Dómne-ajuta; dându din mâni si
din picioare,
Amu ajunsu tocmai la loculu unde dai intr'o véltoare;
Si smâncindu-te de-odata, din unda cu rapejune
Amu potutu din ghiar'a mortiei so te scapu cá prin-
minune.

Apoi inotându poternicu, amu esitu pân' la uscatu,
Unde te-amu intinsu pe iérba. . . .“

„Lu pune apoi in trasura si 'lu duce la iubita. Beizadea nu scie cum se-si arete recunoscenti'a:

De-acum inainte esci
Celu mai bunu alu meu prietenu! Poti se-mi ceri ori
ce doresci;

Apoi nume, cinste mare, o inalta boieria,
Unu caftanu de cele scumpe, slugi plecate, avutia,
Case mândre si covore, tôte in Persi'a lucrato,
Robi si rôbe o multime si odore nestimate,
I-ti dau eu iti da babac'a: iti da tiér'a si ai mei;
Si pe Stoic'a pe de-asupr'a ti-lu mai dau, de vrei se-
lu iei

Câ-ci o ast'feliu de isprava, Jonica dulce vere,
Nu se uita nici odata, si ori-ce resplat'ai cere
Nu va fi atâtu de mare si de scumpa cum va fi
Vi'a mea recunoscintia, — câtu pe lume voiu traí;
Ast'feliu ca de-acum 'nainte suntemu totu de-ace'asi
séma.

Haide, vinu de me saruta! . . .

Si Jonica saruta pe Beizadea, si se pune la mésa cu
dânsulu si en pré iubit'a s'a, mândru, inse gândindu-se in
parte ca e ciudat lucru si ca n'o se ésa bene pâna la
sfîrsitu. — Si in adeveru, dupa ce a mâncat si a beutu

bene, Beizadea are se aafe cum a potutu reusí Jonica se-lu
scape din ghiar'a mortiei. — Jonica 'si are si elu mândri'a
lui. A facutu oisprava mare, de ce nu s'ar' laudá. Si se lauda
Jonica.

Candu m'amu aruncat in gârla, Luminarea s'a plutea
La doi pasi, in josulu apei, fiindu inaintea mea.
Capulu i-i erá spre mene, iar' picioarele la vale,
Ast'feliu că 'nfigându-mi mân'a in chic'a Mariei s'ale
Am potutu se-lu tragu la mene si smâncindu-lu . . .

Beizade.

Cum ai dîsu?

Mai luatu de peru!

Jonica.

Vedi bene; si te amu trasu la locu deschis
Pân' la malu . . .

Beizade.

Bre! cum se pote si-ai avutu ta indrasnăla
Se pui mân'a in capu la mene?

Jonica.

Audi colo socotéla!

Da cum vreai se esi din apa? . . .

Dar' Beizadea nu intielege asié. Unu mojicu se puiè
mân'a in perulu celu slavitu! . . . Este prea multu. —
Mari'a S'a sa superatu de totu; ascultati-lu:

Audit'ati Dvóstra se me ié de Peru, pe mine!

Prin urmare se me bata, ori se me ucidă... Cine?
Unu mojicu care se 'ngâmfa, totu spuindu necontentu:
„Eu te-amu scosu din ghiar'a mortiei!“ —
Cin' ti-a spus'o a mintit!

Bre! dar' eu si fora tine singuru la limanu esiamu.
Nu vedea, talharu de codru, nu vedea că me scaldam?
Si candu eu, celu mai poternicu, chiar' de nu ar' fi asiá.
Asiú vré se me 'necu, credi ore cumca m'asiú poté 'necá?
Rulu, supuindu-si und'a, la vointia mea stăpâna,
M'arü fi scosu la malu elu singuru, foră se fi datu din mână.

La acésta scena de inalta comedia, Jonic'a remâne
amentită. — Reluându in se pucinu curagiu, elu intréba pe
Beizadéa déca si-a uitatu juramintele ce facuse, recunoscintia ce aretă, promisiunile de odiniora.

Beizade.

Nutiumente, n'amă dîsu ast'a. Datutiamă in scrisu la mână?
Vorb'a sbóra, mèi baiete, numai slov'a e stepâna
Pe vointia ce o scrie. Si-apoi multe potu se dicu
La unu chefu séu la o gluma, fóra că se dau nimicu
Dar' fiendii-ca nu se cade se pleci foră daru de-aice...
Stoica! Stoica! vino incóce... se-i dai vré-0 50 de bice!

— Mai sari, me Jonic'a, in ajutoriulu celor poternici,
candu suntu se péra; mai scapă din periculu. . . . Odata
periculu trecutu, déca le mai aduci aminte de serviciulu ce
le-ai facutu, voru dice că-i faci de ocara. — Atunci vei dîce
din nou, că si la acestu casu cu Beizadea:

Si-apoi, de, sciti vene vremea că si brés'l'a tîerenésca
Se mai puie la nevoia mân'a 'n chic'a boierescă!

— Stoic'a apuca pe sermanulu benefacatoriu si-lu duce
că se-i dé cele 50 de bice de care a fostu vorb'a. — Jonic'a
se intorce spre dênsulu si i-i dice:

Haide dù-me si me bate;

Scrie-mi in fasii de sânge resplatirea mea pe spate.

— Si apoi intercündu-se catra Beizadea i-i arunca
aceste cuvinte, pline de mândria si de resemnare:

Jar' catu despre domni'a-t'a
Luminat, nu te teme, o se viè in curêndu
Vremea, care-ai mai vediut'o, se te vedu iar' tremurându,
Si-atunci nu sciu cene ti-o veni intr'ajutoru,
Se te scape din peire! A inselă este usitoru:
Inse inselă numai odata si-apoi, câtu traesci pe lume,
Nimeni nu-ti mai ese in cale candu ti-o andi de nume.
Despre mine nu am grigia, te-ai portat cu se cuvine
Si dorescu asié se patiă cei ce s'arū portă că mine!

De voi rîutati straine, venetici asupratori,
A avutu Romanulu parte, vai de elu de multe ori;
Inse totu-deauna singuru s'a luptat si-a isbutit,
Dupa cum spuneau betranii, si din tiéra vau gonit.
O se vie iarasi vremea, pân' atunci scrie-mi pe spate
Resplatirea-ti omenescă in fasii lungi săngerate!

Dar' Beizadea este bunu in fondu; si pré iubit'a s'a
lu róga. Ieră deci diumatatea pedepsei sermanului Jonica,
care nu va primi decât 25 bice; si se duce că se nu mai
audia nici lectii, nici rogaminte; — inse inainte de a trece
pragul usiei aude pe Jonica, care i-i striga:

„Pe cene nu-lu lasi se móra, nute lasa se traesci!“

REVISTA.

-- Stéu'a Romaniei clas'a 1-ma o a adus ambasadorul României Balaceanu pentru Maiestatea s'a Imperatoriu-Rege alu Austro-Ungariei si Clironomul Imperat. — Regalul precum si pentru Comitele minister de externe — secretariu de statu Andrássy. Altetia s'a Regala Domnulu Romanilor tramise cu acésta ocazie une Maiestatiei s'ale Imperatorului-Rege alu Austro-Ungariei si o scrisore autografa, in care multiamesce acestui'a peintru amiceti'a si bunavointi'a dovedita din partea vecinului statu Austro-Ungaru fața de statulu Romaniei libere si independinte?

— Societatea pentru fondu de teatru romanu si-a tenu adunarea s'a generala de est'tempu la 5/17 si 6/18 noiembrie a. c. in Alb'a- Juli'a. Insemnatu cu mare si profondu regretu ca numai Dlu Secretariu alu Comitetului administrativ Zelosulu si Neobositulu Cultivatoriu alu Belloru-Arte Josifu Vulcanu representă si cu acésta ocazie pre Comitetulu administratoriu alu acestei nobile utile, si salutarie Societati; si ca numerulu participantilor la acésta adunare a fostu micu. Din raportulu cassariului se constata ca fondulu acestei societati se urca la 14,000 florini. E pucinu ce e dreptu, dara totusi destulu facia de indiferentismulu ce domnesce la noi facia de totu ce e comun si nationalu. Balulu arangiatu cu acésta ocazie a reesit catu se pote de splendidu, intrunindu unu numeru insemnatu de Romani si straini si educandu unu venit de 400 fl. v. a. In pauza s'a jocat Batuta, Romanulu si Calusiarulu, prin 18 calusari — toti Romani c'a stejariulu verde — ostasi din regim. de infant. nr. 50. — Dela noii membrii, inscrisi cu acésta ocazie, au incurso 118 fl. v. a. — Corespondentele nostru multiamesce reesitulu splendidu alu acestei adunari si multiamirea preste totu zelului nefatigatu ce au desvoltat in acésta privintia Domnii Mihaiu Cirlea si Giorgiu Popu. Adunarea gen. urmatoria se va intruni la 8/20 septembrie in Blasiu. — Urâmu prosperare acestei nobile societati si fericire urzitorului ei D., Jos. Vulcanu.

— **Hymen.** Se cunună: Domnulu Mihailu Cherebetiu cu cuser'a nôstr'a Domnisióra Anna Popu la 12/24 noiembrie a. c. in Gherla.

Libraria Dui Joanu Corneliu Tacitu in Brasovu.

Serviciu promptu — Preturi moderate.

Toté cartile de scola, toti autorii romani de aici si diu Roman'a, se tramtut si in afara pe langa rambursa — nachnahme.

Depositi generali; Gramatica germana pentru clasele primare (normali) de I. Dorca. Abedariu cu semne si Legendariu folinic de V. Petri. Religioanea creștină de I. Popea. La vandari de cantitati mari 10 % rabatu.

Calendarul Sateanului Romanu pe 1879 cu 35 cr.

— „Calindariu pentru toti“ pe 1879 ed. Bucuresci cu premiu (tablou forte elegantu, reprezentandu „Romania libera“) 1 fl. plus porto. — „Calindariu amusant“ cu chipuri comice 75 cr. — Amicul Poporului 50 cr. — „Calindarul bunului economu“ 45 cr.

Tobouri elegante: Batalia dela Plevna, Grivita etc cu preturi mici.

Carticile: Motii si Curcanii, de I. Odobescu, Ostasiulu romanu de V. Alecsandri, Plevn'a de Sionu etc.

Operele rentumitilor scriitori V. Alecsandri, Negruzi, Bolintineanu, la calta cu 50 franci — legate 65 franci; Mihai Viteazul de N. Baleescu etc.

»Amoru si dincolo de mormentu.« Novela forte interesanta si amusanta de Ponson du Terrail traducere de N. F. Negruziu, pretiulu 30 cr.

Colecta de Recepte din economia, industria, comerciu si chimie de Grigorie Tamasiu Miculescu, pretiulu 50 kr.

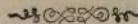
Primese abonamente la: Predicatoriulu si „Cartile Sateanului romanu“ ambele pre anu cu 4 fl., $\frac{1}{2}$ anu 2 fl. v. a. si numai la «Cartile Sateanului romanu» I. anu cu 1 fl. 50 cr. Higien'a si „Scola“ pre I anu 2 fl., $\frac{1}{2}$ anu 1 fl. „Amicul Familiei“ pre August-Decembrie a. c. 1 fl. 50 cr. pre anulu 1879 intregu 3 fl. v. a.

Consideratiuni asupra Timpului si Spatiului. De J. cav. de Puscariu. Cuprinde pre 60 pagine unu tractat ortograficu, in care se combate cornurarea si coditarea irationala a literilor precum si alte escentricitat ortografice si limbisticale Nouei Directii. Pe alte 71 pagine apoi cuprinde Consideratiuni asupra timpului si spatiului, scrise cu multa cunoștința si pentru acea demne a se ceta si studia de catre betrani si teneri de o potriva. Pretiulu e 60 cr. si se poate procură dela Dlu Auctoriu-Editoru din Budapesta.

Apologie. Discusiuni filologice si istorice magiare privitorie la Români inverderile si rectificate de Dr. Gregorius Silasii, prof. de limb. si literatur. romana la r. universitate din Clusiu. Cartea prima Paul Hunfalvy despre Cronică lui Georg Gabr. Sincal. Pretiulu 30 cr. v. a., patru exemplare odata procure se dau cu 1 fl. v. a. Se poate procură dela Redactiunea acestei foie.

Doctrina fericirii ilustrata prin sentintie filosofice culese din scrierile celor mai celebri filosofi antici si moderni, cu unu adausu Colectiuni de 500 sentintie filosofice de Mihail Velceanu editorul lui «Numa Pompliu» s. a. m. Cuprinde: 1. Dreptulu omului spre fericire. 2. Demnitatea omului. 3. Virtutea. 4. Onoreea 5. Amicitia. 6. Sărtea. 7. Betranatiele. 8. Maiestria de a ajunge betranetie desfatare; si Colectiuni de 500 sentintie filosofice. Pretiulu e 60 cr. v. a. si se poate procură dela Tipografa erediei lui G. de Closius din Sibiu.

Crestinul greco-catolicu deprinsu in legea sa. Manualul catechetici si istoricu pentru luminatorii poporului, cu privire speciala la istoria desbinarii grecesei, prelucratu dupa auctori aprobatii de Dr. Augustinu Lauranu Camerariu papal si Archidiaconu onorariu etc. Pretiulu e 1 fl. 20 cr. v. a. si se poate procură dela Dlu Auctoriu-Editoru din Oradea mare.

LIBRARI'A LUI J. STEIN IN CLUSIU
are in depositu urmatoriale scrieri romane:

Illustrirte Weltgeschichte. Unter besonderer Berücksichtigung der Kulturgeschichte auf Grund des von ihm mitverfassten grösseren Werkes neubearbeitet und bis zur Gegenwart fortgeführt von Otto von Corvin sowie in neuer, zweiter Auflage mitherausgegeben von L. F. Diefenbach. — Va apără in editiune do lucu in 8 volume, fie-care volumu din cîte 16—18 fascioare cu circa 2000 iconi istorice 40—50 grupe de

portrete ale personelor istorice, mai multe iconi culturale si mappe colorate. Apare la 2 septemani cate o fasciora. Totu la a 2—3 a fasciora se allatura cate o icona de marimea unui foliu intregu seu o mappa colorata, ér' la fasciora ultima a fie-carni volumu se allatura o tabella comparativa istorico-chronologica, la finea opului apoi se va allatura unu indice alfabetico a tuturor materialor cup inse in elu. Intrega opulu va ési in decursu de 4 ani. Fasciora I a si a II-a au cîtu si se potu procură cu cate 32 cr. un'a. Pretiulu se platesce la primirea fie-carei fascioare, se potu plati inse si inainte pe cate fascioare voiesce omulu.

Magyar Lexicon szerkeszti Somogyi Ede. Ese in fascioare bi-septemanaria. Fie care fasciora se platesce la primire cu cate 35 cr. Pâna acum au esită 12 fascioare, tote de mare valoare scientifica — literaria. Opulu acesta imbracisiéa tote teremurile scientielor, artelor etc. si pentru acea, lipsindu-ne unu opu de acésta natura in limb'a nostra, cunoscatorii si studentii voru poté trage mare folosu din acestu opu.

Szöllösi Joharu Sprachlehre um nach Ollandors Methoden mittelst Selbst unterricht in der kürzert möglichen Zeit französisch, deutsch, englisch, italienisch, russisch, spanisch, ungarisch, wallachisch, und türkisch geleufig sprechen und verstehen zu lernen mit Gesprächen des gesellschaftlichen Umganges, Redensarten und Wocabularen in allen neuen Sprachen. Pretiulu e 3 fl. v. a.

Mai departe procurăza, in tempulu celu mai scurtu, veri-ce scrieri romane, francese, italiane, spaniole, magiare, germane, anglo-saxone etc.

Pre langa acea, fiindu in relatiune continua cu editorii de opuri musicalia, tiene la dispozitionea publicului unu assortiment bogat de cele mai estime producete musicalia ale celor mai celebri artisti compozitori, atatul pentru forte-piano catu si pentru totu soiului de instrumente musicali; cu deosebire se afla representata in depositulu densului producetele musicale de salonu, romana, magiara si germana, indigene si streine.

Nu se poate recomandă in de ajunsu iubitorilor de arta musicala editiuni musicala estime intitulate „Edition Peters“ „Volksausgabe, Breitkopf et Härtel.“

Profesorii de cantul artisticu si de musica vor face bene a se adresa la depositulu densului in care se afla unu bogatu assortiment de note si chiar scôle musicalia intregi bene arangiate si ordinate.

Atatu scrierile literarie catu si opurile musicalia, la cerere expresa, se comunica pentru a le vedé si a-si alege din trânsele pe ceala convenabile, retramitiendu pre celalalte.

Catalogele de totu soiulu se tramtut gratis si francate veri-cui.

POSTA REDACTIUNEI.

— Neprimindu inea din Vieu'a iconale de premiu pentru sortire intre Nimeritorii Gaciturelor din nril 6 si 7 a foiei noastre: Deslegarea acestora Gaciture impreuna cu rezultatul sortirei se va publica in nrulu urmatoriu; si pâna atunci mai punem inca catu unu premiu constatoriu din cate 5 exemplare a novelei „Amoru si dincolo de mormentu“ iar terminulu pentru deslegare 'lu prolongim la ambele pâna in 28 nov.—10 decembrie a. c.

Hygea. Scrieti-ne cîte unu articulu pentru nrulu 10 a. c. si nrulu 1 a u. Remuneratiunea va urma de odata. Salutari respectuoase!

E... Primiti multiamirile noastre cordiali impreuna cu Salutarile noastre respectuoase!

V. G. Pretiulu de prenumeratiune la foia nostra pe intregu anulu urmatoriu este deja desifitul la 3 fl. v. a. Vei avea dura a ne tramite 4 fl. 50 cr. v. a. Foi'a romana asié estina abia credemus se existe.

M. C. Tarde post festa cantare!

C. M. Salutari cordiali!

I. P. Scii ce dice poporul:

Frundutia verde de fag

Nu lăcomi la losagu, —

Că losagu-i osteneála

Si in casa si afara, —

Mai bine — avere pucina

Si s'o mânanci cu odina!

Numele Prenumerantilor nostri vomu continuă a le publica din nrulu urmatoriu inainte; pâna atunci: Restantierii se platescă

Proprietaru, Editoru si Redactoru respundietoriu: Niculae F. Negruțiu.

Imprimari'a lui Joanu Stein in Clusiu.